

salesiánský magazín

4 2007

**PODSTATNÉ
JE PŘIVÉST
DRUHÉ SKRZE
PÍSMO SVATÉ
K ŽIVÉMU
BOHU, ŘÍKÁ
ANTONÍN PRAŽAN**

**SALESIÁNSKÉ UNIVERZITY
V LATINSKÉ AMERICE**

TEST: JAK SI VÁŽÍTE SAMI SEBE?

KŘÍŽOVKA

**Doprovodit mladé
z děcáků na cestě
k dospělosti**

obsah

úvodník str. 3

reportáž str. 4–5**salesiánské univerzity
v Latinské Americe****rozhovor** str. 6–7**spiritualita** str. 8**napsali jste nám** str. 9**recenze** str. 10–11**vychovávěj jako
Don Bosco** str. 12**téma** str. 13–17**doprovodit mladé z děčáku
na cestě k dospělosti****poznáte někoho?** str. 18–19**zajímavosti ze života
církve, ze světa, misie** str. 20–23**test** str. 24**křížovka o ceny** str. 25**oslavenci** str. 26

Slovo redakce

Milí přátelé,

na letním redakčním stole se nám sešlo tolik povzbudivých článků, podnětů a fotek, že jsem si znovu uvědomil, že léto je žeň pro salesiánskou práci. Díky za všechny zprávy o chaloupkách, zážitkových akcích, kongresech a seminářích, ale i za zprávy bolestné o úmrtí našich blízkých i nejbližších (připomenu jen Honzu Hromádka ze začátku prázdnin a sourozence-dvojčata Marii a Pavla Martinkovy, kteří odešli společně k nebeskému Otci v půli srpna).

Léto bylo horké a suché, o to chladnější bude možná podzimní probuzení i se svými starostmi a povinnostmi – školou, pravidelným rytmem ranního vstávání a zkracujícími se dny... Je tedy třeba vykročit tou správnou nohou, poděkovat za čas odpočinku a s radostí se těšit na krásy podzimních barev i obrysy nových výzev, které přináší život.

První podzimní číslo Salesiánského magazínu by vám mohlo být průvodcem k malým nebo větším předsevzetím – například k dobrovolnické práci, dobré četbě nebo návštěvě filmu, nebo třeba k tomu, kde a jak strávit společný čas s rodinou (manželská setkání). A pokud se budete chtít někdy zastavit alespoň v myšlence, ne-li v modlitbě u salesiánů v Pardubicích, nezapomeňte na jejich dílo ve prospěch dětských domovů, o kterém je hlavní článek tohoto čísla.

Krásný podzim přeje

Zdeněk Jančařík

Vydavatel:

Salesiánská provincie Praha
Kobyliské nám. 1, 182 00 Praha 8
tel.: 283 029 111, www.sdb.cz
Bankovní spojení: 168 44 021/0100, variabilní symbol 62

Redakce:

šéfredaktor: P. Zdeněk Jančařík, SDB
redaktor: Jiří Kučera
sazba: Miroslav Palíšek, SDB
návrh obálky a grafická úprava: Martina Mončeková, ACS
adresa: Kobyliské nám. 1, 182 00 Praha 8,
tel.: 283 029 216, 283 029 218, e-mail: magazin@sdb.cz

Tisk: České Tiskárny, s. r. o.

MČ 47 465, ISSN 1214-5262

Heslo na rok 2008

Salesiánský vychovatel v sobě nosí srdce Dona Boska, přispívá k všestrannému rozvoji života mladých lidí, zvláště těch nejchudších a nejvíce znevýhodněných, a zasazuje se o jejich práva.

Heslo nás vyzývá k prohloubení našeho života ve třech rovinách:

1. „Vychovatel v sobě nosí srdce Dona Boska“ znamená, že prožívá preventivní systém, který je ztělesněním lásky, jež se umí stát milovanou (srov. Stanovy SDB, 20), je přítomen mezi mladými, je jim nablízku citově i praktickou účastí, doprovázením, animací, svědecktím a nabídkou povolání ve stylu salesiánské asistence. Takový vychovatel chce být mezi mladými, zvláště nejchudšími a nejhroženějšími, vyhledává je v jejich obtížných situacích, zjevných i skrytých, sází na pozitivní zdroje v každém mladém člověku, jakkoli poznamenaném předchozími životními zkušenostmi, a nasazuje celý svůj život pro výchovu.

2. „Přispívá k všestrannému rozvoji života mladých lidí“ tím, že se stále znovu rozhoduje pro výchovu, která předchází zlu důvěrou v dobro, jež existuje v srdci každého mladého člověka, trvale a trpělivě mladého člověka rozvíjí, obnovuje jeho osobní identitu, formuje ho k solidaritě, iniciativě a zodpovědnosti, k otevřenosti k hodnotám života a víry, ke schopnosti žít smysluplně, radostně,

zodpovědně a správně. Tato výchova se stává opravdovou duchovní zkušeností, která čerpá z „lásky Boha, jenž svou prozřetelností každého člověka předchází, svou přítomností provází a zachraňuje tím, že dává život“ (Stanovy SDB, 20).

3. „Zasazuje se o lidská práva“, zvláště práva nezletilých, a salesiánským způsobem takto šíří kulturu života, která někdy vede ke změně starých struktur. Preventivní systém má velký sociální dopad: vybízí ke spolupráci s mnoha různými institucemi na proměně společnosti tím, že vytváří prostor pro změnu představy o životě, obhajobu kultury „těch druhých“, podporu střídmeho života, trvalý postoj nezištné ochoty dělit se s druhými a zasazovat se o spravedlnost a důstojnost každé osoby. Vychovává k úctě k lidským právům, zvláště právům mladistvých, je přednostní cestou prevence v rozmanitých kulturách, integrálního rozvoje, budování lepšího, spravedlivějšího a zdravějšího světa. Obhajoba lidských práv umožňuje také dialog a začlenění naší pedagogiky do nejrůznějších kultur světa.

*Don Pascual Chávez,
hlavní představený* ■

SALESIÁNSKÝ MAGAZÍN

**Každé
2 měsíce
přichází
Don Bosco
k vám
domů.**

**Časopis Salesiánský
magazín zasíláme
bezplatně každému,
kdo o to požádá. Od
roku 1887 je to dar
Dona Boska těm,
kteří sympatizují se
salesiánským dílem.**

**Objednejte
Salesiánský
magazín
svým známým!**

**Oznamte
nám změnu
své adresy!**

Salesiánský magazín

Kobylické nám. 1

182 00 Praha 8

tel.: 283 029 218

e-mail: magazin@sdb.cz

SALESIÁNSKÝ MAGAZÍN

Salesiánské univerzity v Latinské Americe

PRŮČELÍ SALESIÁNSKÉ UNIVERZITY V CIUDAD DE MÉXICO

Jedním z nových směrů salesiánské práce, který se rychle rozvíjí, je pomaturitní vzdělávání. Salesiáni jsou v současné době na celém světě zřizovateli asi padesáti vyšších a vysokých škol, mezi nimiž lze najít i velké univerzity s desítkami tisíc studentů. Je to vůbec v souladu s úmyslem Dona Boska, který se zaměřoval na základní a učňovské vzdělávání a žádnou vysokou školu nezaložil?

Tuto otázku si vedení kongregace začalo klást v osmdesátých a devadesátých letech minulého století, kdy začaly spontánně vznikat první salesiánské vysokoškolské instituty, vyšší odborné školy a univerzity – mezi nimi i náš Jabok. Po letech diskusí pak vydal hlavní představený v roce 2003 dokument, v němž prohlašuje, že „salesiánské univerzitní instituce se stávají součástí salesiánského poslání“. Zároveň ukazuje hlavní

důvody, které k tomuto rozhodnutí vedly: snaha dát salesiánům řeholní kům vyšší vzdělání; nutnost navázat na růst a rozvoj základních a středních škol, které jsou známé svou výchovnou a vzdělávací kvalitou; potřeba pokračovat v doprovázení mladých v životním období, v němž dělají svá nejdůležitější rozhodnutí; nabídka přístupu na univerzitu pro ekonomicky a sociálně znevýhodněné mladé lidi.

V červenci loňského roku se konala v Guatemale konference Asociace salesiánských škol vyššího vzdělávání (IUS). Při té příležitosti jsem měl možnost navštívit tři ze čtyřadvaceti salesiánských univerzit v Latinské Americe: Mezoamerickou univerzitu v Guatemale, Univerzitu Don Bosko v Salvadoru a Salesiánskou univerzitu v Mexiku.

- Universidad Mesoamericana (UMES) má dvě oddělení: v hlavním městě Ciudad de Guatemala jsou fakulty sociální komunikace a humanit-

ních a sociálních věd, ve městě Quetzaltenango (asi 200 km západně od hlavního města) fakulty ekonomiky, techniky, práva, medicíny, sociální komunikace a architektury. Univerzitu navštěvuje asi 3000 studentů, kteří platí školné ve výši 100–150 USD měsíčně, část z nich však dostává sociální podporu.

- Universidad Don Bosco (UDB) v San Salvadoru, hlavním městě republiky Salvador, byla založena v roce 1990. Na pozemku o rozloze asi 50 hektarů, který pro salesiány k tomuto účelu společně zakoupilo deset místních podnikatelů, byl postaven moderní vysokoškolský areál. Stavbu financovala vláda Spolkové republiky Německo a z menší části Itálie a Velká Británie. Škola má celkem 4000 studentů a 400 zaměstnanců, z toho 250 učitelů. Školné činí asi 100 USD měsíčně, díky velkému počtu dobrodinců může mnoho chudších studentů platit nižší částku, minimum je 25 USD. Sociální situace každého

studenta, který žádá o podporu, se důkladně prověřuje, alespoň jednou za rok zástupci školy navštíví jeho rodinu přímo v jejím bydlišti. UDB má 4 fakulty: technickou, technologickou, ekonomickou a humanitních věd.

- Universidad Salesiana (UNISAL) se nachází blízko centra hlavního města Mexika v budově, v níž byla v roce 1892 zahájena salesiánská činnost v celém Mexiku. V současnosti je zde umístěna jak základní a střední škola, tak i univerzita, která má výuku od 16 do 22 hodin večer. Celkem na ní studuje asi 350 studentů, z nichž 80 % zároveň pracuje. Vyučují se zde studijní obory pedagogika, psychologie, právo, sdělovací prostředky, ekonomika a management, a to pouze v prvním stupni VŠ vzdělání (srovnatelný s naším bakalářským). Zdejší rektor zatím jen sni o výstavbě nového univerzitního areálu, první předpoklad k jeho realizaci však už je splněn: před lety dostali salesiáni od jistého dobrodince rozlehlý pozemek v klidném prostředí na okraji města, který stále zůstává z větší části nevyužitý.

Odlišnosti

Latinskoamerické univerzity se od evropských odlišují nižšími požadavky na kvalifikaci vyučujících i na akreditaci studijních programů. Např. podle mexické legislativy nemusí být vzdělání vysokoškolského učitele vyšší než je to, které poskytuje.

V případě Salesiánské univerzity, která nabízí bakalářský stupeň vzdělání, musí být tedy učitel bakalářem, zatímco v Česku by musel být alespoň magistrem a garant každého kmenového předmětu dokonce doktorem. Z hlediska zákonných požadavků je tedy daleko snadnější založit a provozovat univerzitu v Latinské Americe než v Evropě.

Dalším specifickým je financování: jelikož většina vysokých škol v této oblasti je v rukou církevních nebo soukromých zřizovatelů (např. v El Salvadoru je to až 90 %) a stát na jejich provoz nepřispívá, je třeba vybírat poměrně vysoké školné – pohybuje se v přepočtu kolem tří až pěti tisíc korun měsíčně, přičemž průměrné platy tam jsou několikaná-

sobně nižší než u nás. Vysokoškolské vzdělání je tak vyhrazeno pouze příslušníkům vyšších sociálních vrstev a chudí, kteří tvoří většinu populace, na ně nedosáhnou.

Právě v této perspektivě zaujmají salesiánské školy mimořádné postavení: díky široké síti domácích i zahraničních dobrodinců se jim daří nabízet sociálně slabým zájemcům o studium finanční podporu, takže od těch nejchudších pak mohou požadovat jen zlomek z celkové výše školného.

Tato vstřícnost vůči nejchudším, tak typická pro salesiány všude na světě, se pak projevuje i v umístění a vybavení těchto škol. Když jsem se zeptal spolubratra v univerzitní komunitě v San Salvadoru, jak se dostanu do centra města, varoval mě, ať to nezkouším, že mě tam raději doveze autem. V bezprostředním okolí univerzitního areálu jsou totiž chudé čtvrti s vysokou kriminalitou, v nichž je pro cizince nebezpečné se pohybovat. V okolí jezuitských univerzit, kterou jsem později také navštívil, je naopak docela bezpečno. Nachází se totiž ve zcela odlišném prostředí – v čisté a kultivované čtvrti, kde bydlí především vyšší společenská vrstva.

Jak pomoci?

Na závěr bych chtěl uvést dva poznatky, které pro mě byly zcela nové: zatímco v Evropě přejímá většinu odpovědnosti za vysokoškolské vzdělá-

ní stát a přístup k němu mají všechny vrstvy obyvatel, v Latinské Americe (a domnívám se, že i v jiných oblastech rozvojového světa) neexistuje téměř nikdo, kdo by nabízel vyšší vzdělání chudým vrstvám. Přitom právě vzdělání je jedinou cestou, která může těmto lidem pomoci k prolomení onoho začarovaného kruhu chudoby a sociální nerovnosti. Práce salesiánských univerzit je zde tedy nezastupitelná a na první pohled hluboce smysluplná. Myslím, že i to je jedním z důvodů, proč je zde ve srovnání s Evropou stále ještě velký zájem o salesiánská povolání.

Mé druhé zjištění může být jednou z odpovědí na obvyklou otázku, zda, případně jak můžeme salesiánskému dílu v Latinské Americe pomoci. Nemyslím si, že by tím nejdůležitějším byly peníze. Žije tam totiž dost bohatých lidí, z nichž mnozí jsou také sociálně citliví a velmi štedří. Vy-dělávají proto, aby mohli dávat. Např. získat prostředky na koupi pozemku a stavbu nového univerzitního areálu nebo střediska volného času je tam snadnější než u nás. Jistě, mohu-li přispět na konkrétní projekt, je to vždycky dobře. Ale za mnohem prospěšnější považuji přímou osobní pomoc – dát k dispozici sám sebe. Každý nadšený dobrovolník, obětavý misionář nebo zkušený a kvalifikovaný učitel, manažer či sociální pracovník může přinést do tohoto prostředí něco nového. A tento přínos je cennější než peníze.

Michael Martinek

REKTOR SALESIÁNSKÉ UNIVERZITY V MEXIKU JOSÉ ANTONIO HERNANDEZ VALDEZ (VLEVO) S AUTOREM REPORTÁŽE.

Foto: 2x archiv autora

Podstatné je doprovodit druhé skrze

P. Antonín Pražan byl zatím posledním salesiánským studentem z České republiky, který studoval v Římě. Během dubnové návštěvy salesiánského ústředí jsme s ním natočili rozhovor.

Toníku, kdybys měl shrnout své římské působení, co bys řekl?

Do Říma jsem přišel po asistenci v Brně-Lišni, vystudoval tři roky teologie, prožil zde takzvaný jáhenský rok a nyní končím čtvrtý rok studií na biblíku. První tři roky jsem žil v salesiánské komunitě Gerini, po vysvěcení na jáhna jsem bydlel rok na UPSu (Universita Pontificia Salesiana, pozn. redakce) a každý den ráno jsem jezdil přes celý Řím do školy na „biblíkum“ (PIB = Papežský Biblický Institut, pozn. redakce).

Cílem života v této komunitě bylo získat správnou jáhenskou formaci. Smůlu jsem měl v dojíždění do školy, protože jsem musel vstávat o hodinu dříve a nestíhal jsem ranní společný program. Dojíždění mělo ale i své výhody. Tím, že jsem trávil hodiny času v hromadné dopravě, měl jsem možnost učit se poctivě řecká a hebrejská slovíčka (jak vypadají – viz foto).

Po vysvěcení na kněze jsem přišel do komunity na Testacio a zde jsem pokračoval ve studiích a udělal jsem licenciát.

Co tě na životě v Římě oslovilo? Co se ti líbilo, a naopak?

Uvědomil jsem si, co to ve skutečnosti znamená, když se říká, že salesiáni mají školy, učňáky... Je opravdu rozdíl v tom o tom jen slyšet a pak se se skutečností setkat na vlastní kůži, když vidíte, že to funguje a vy jste toho součástí.

Výborná zkušenost je také poznat život v mezinárodní komunitě. Na Gerini žili v jednom domě lidé asi dvace-

TONÍK PRAŽAN

ti národností z celého světa. A teď si představte, že vás posadí jako službu na ústřednu, kde musíte přepojovat hovory pro spolubratry z celého světa! Občas mi vstávaly vlasy... těch jazyků, a italština s češtinou vůbec nestačily..., lidé se ptali, jestli tam je ten nebo onen, jenže podle příjmení jsem kluky skoro neznal, mezitím vypadla linka, no hrůza!

Dostal ses do kontaktu také s Italy? Jezdil jsi třeba vypomáhat do některé farnosti?

V prvním roce svého pobytu v Římě jsem měl možnost poznat jednu zdejší farnost a bylo to pro mě hodně důležité. Jednak jsem prožíval přechod do úplně nového kulturního prostředí, z malé čtyřčlenné komunity jsem se dostal do komunity velké – asi třicetičlenné, a navíc po aktivním způsobu života na asistenci jsem měl před sebou „pouze“ studium. Najednou jsem měl dojem, že jsem jen malé kolečko v obrovském soukolí, na němž vůbec nezáleží. Proto jsem byl rád, že jsem na sobotu a neděli mohl odjíždět do farnosti, potkávat se s mládeží a dalšími farníky.

Písmo svaté k živému Bohu

Další dva roky jsem jezdil do jednoho městečka vzdáleného od Říma asi 100 kilometrů. Bylo zajímavé, že místní diecézní kněz usiloval o to, aby k němu do farnosti jezdili salesiáni. Jeli jsme vždycky v sobotu ráno, přespali tam a v neděli večer se vraceli zpátky do Říma.

Poté, co jsem byl vysvěcen na jáhna, jsem chodil do jiné římské farnosti, kde jsem pracoval s děckama v oratoři.

Po vysvěcení na kněze jsem znovu změnil komunitu, zase stěhování a v té době jsem prožil zajímavou zkušenost. Asi čtyři nebo pět neděl jsem prožil bez zapojení do kněžského života ve společenství. Nějak se to prostě sešlo, že jsem nechodil do farnosti ani oratoře a byl pouze v komunitě. Měl jsem sice volný čas, ale najednou jsem nevěděl, co s ním. A musím říci, že to bylo smutné, ale naštěstí krátké, období.

Nevzdával jsem se ale naděje, že seženu místo, kde bych mohl být v živém společenství. Říkával jsem si: „Panebože, ať je to, jak chceš ty, ale už to docela dlouho trvá...“

Pak jsme měli setkání novokněží, kde jsme si sdělovali zážitky, kdo kde působí atd., všichni tam nadšeně povídali, jak jsou šťastní, spokojení, apod. Když přišla řada na mě, tak jsem řekl, že jsem taky rád, že

jsem novoknězem, ale že mám trochu smůlu, protože zrovna nemám působiště. Hned na místě jsem dostal několik nabídek na výpomoc. Jenže u salesiánů hraje určitou roli poslušnost, a tak jsem nechtěl vybírat sám. Prosil jsem kolegy, aby zašli mým představeným a všechno se vyřešilo přes něj. A kupodivu se stalo, že mému řediteli zavolal jeden starý kněz a ředitel mě tam poslal. A tak jsem začal jezdit do Castel Giudata, farnosti asi 25 kilometrů od Říma.

Proč sis vybral studium Bible? A jak to vidíš se svou budoucností? Chceš se i nadále věnovat tomu, co jsi studoval? Máš nějaké konkrétní téma, na které by ses chtěl soustředit?

Při studiu Bible se hodně lípí na přesné znalosti textu. Je to logické, protože to jsou základní stavební kameny dalšího studia. Mě ale hned na začátku studia oslovil jeden z profesorů, když nám vykládal o církevních otcích. Oni měli tu výhodu, že znali jazyk Bible z běžného života, ale především že uměli vyklá-

dat Boží slovo pro lidi a podle mě si s Bohem tykali.

Zdá se mi, že dnešní biblické bádání zůstává u materiality, jinými slovy, že se z něj vytrácí Bůh.

Velkým tématem pro mě je povolání Mojžíše, to jsme studovali půl roku, porovnávali jsme Mojžíšovo povolání s povoláním jiných proroků, zjišťovali, v čem to bylo podobné... Především mě zaujalo to, že východ z Egypta a záchrana vyvoleného národa mohly proběhnout teprve tehdy, když je Mojžíš poslán Bohem. Ne ve chvíli, kdy on sám chce Izraelity zachránit. Takže k tomuto tématu bych se chtěl ještě někdy v budoucnu vrátit.

Také mě hodně zajímají první tři kapitoly listu svatého apoštola Pavla Římanům. Argumentace svatého Pavla je hodně zajímavá, ale těžká na pochopení.

Těšíš se domů? Co bys rád dělal?

Co mě čeká v tuto chvíli, to nevím. Ale domů se těším hrozně moc, hlavně na děcka. (Toník se vrací na místo svého asistentského působení do Brna-Lišně, přednášet bude mj. na TF Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, pozn. redakce)

Ale přece bys také rád předal to, co jsi zde studoval?

Můj sen je – zní to asi dost idealisticky –, aby křesťané brali do ruky Písmo svaté, které doma určitě mají, otevřeli ho a skrze biblický text se setkali s živým Bohem. Neboli aby měli touhu po Božím slově a skrze ně se dostali do osobního vztahu s Bohem.

Bude-li se to konkrétně uskutečňovat tak, že budu učit na fakultě, nebo dělat cokoliv jiného, není až tak důležité. Podstatné je doprovodit druhé skrze Písmo svaté k živému Bohu.

Zdeněk Jančařík, Jiří Kučera

Foto: 2x Jiří Kučera

HEBREJSKÁ SLOVÍČKA A PÍSMO SVATÉ V HEBREJŠTINĚ

Dobry den, pani ucitelko!

V této rubrice jsme dosud představovali převážně muže, výrazné kněze, salesiány. Dnes si chceme připomenout jednu nepřehlédnutelnou ženu, učitelku, která žila celý život svým povoláním, jež chápala jako Boží poslání, „mulier fortis“ – „ženu statečnou“, jak o ní mluví obraz z biblické knihy Ježíše Sirachovce, která byla „jako lampa svícení na posvátném svícnu, jako slunce vycházející na výsostech Hospodinových“. V prosinci to bude rok, co zemřela paní učitelka Jitka Barkmanová, „teta Jitka“, jak jsem ji říkal především já, ale také mnoho dalších salesiánů a salesiánek.

Tetu Jitku jsem poznal před více než dvaceti lety, když mě jako čerstvého konvertitu a kandidáta bohosloví přijala k sobě na bydlení. Tenkrát ve svých sedmdesáti letech ještě čile učila na devítiletce V Olšinách a každý den vyprávěla o svých svěřencích

historiky vážné i nevážné, na každé dítě vzpomínala jménem a zvlášť u těch zlobivějších přemýšlela, jak na ně. Já jsem poslouchal a pomalu dozrával k salesiánskému povolání, aniž bych tehdy o salesiánech měl vůbec nějaké tušení.

Základní škola jí ale nestačila, soukromě dávala hodiny němčiny a francouzštiny a bezpříkladně se starala také o tři adoptivní děti – já jsem většinou přispíval pouze „duchovními radami“ a nepraktickými výchovnými poznámkami. Patřila ke generaci učitelek na plný úvazek, oddaných věci až po nasazení celé bytosti (za Rakouska-Uherska musely kantorky volit celibát!) a snad z tohoto důvodu se „poprvé“ vdala až ve svých osmdesáti letech. Kantorství bylo tehdy chápáno skoro jako misie (kdysi se říkalo obrozování, a pak ještě osvěta), teta vždy vzpomínala na několik učitelek a učitelů ze svého mládí, s nimiž udržovala po celý život kontakt a jejichž entuziasmus byl natolik nakažlivý, že si ho nesla do smrti.

Učitelkou na plný úvazek

Narodila se v polském Novém Sonči daleko v Haliči na konci první světové války a její tatínek byl po jejím narození propuštěn do zázemí, takže vlakem putovali do Bratislavy, kde v rámci české pomoci novému slovenskému sousedovi pracoval do roku 1938. Slovensky mluvila jako česky a nikdy se nesmířila s rozdělením Československa na dva samostatné státy. Na Slovensku v Topolčiankách pořádala třídní srazy bývalých spolužáků a tam také jela na svatební cestu (s manželem Jendou si vedli krásnou kroniku).

Záběr jejich učitelských činností hezky charakterizovala jedna její kolegyně v novinách pro Prahu 10: „Svá sociální stanoviska prokazovala i aktivní a především finanční účast v několika charitativních nadacích (vesničky SOS nebo Liga proti malomocenství). Neměla ráda tělocvik na nářadí, ačkoli byla členkou vinohradského Sokola, dávala přednost turistice. Za půl století procestovala s dětmi všechny kraje Čech, Moravy a Slovenska... Byla třikrát v Římě, poprvé na svatořečení Anežky České.“

Hlásala vhod i nevhod

Teta Jitka ale nebyla jen učitelka, v srdci jí hořel misijní plamínek. Co děti se doslova natahala do kostelů, aby jim jakoby nenápadně vysvětlovala svaté obrázky a přiváděla je tak k víře...

Naučila se chorvatsky, aby mohla překládat mezdžugorská poselství...

Ve své rodině hlásala víru vhod i nevhod, když jsem se u ní zastavil, často jsme se modlili spolu růženec za různé nekostelové ovečky z jejího okolí. Byla to ona, kdo mě dovedl k tehdejšímu provinciálovi Láďovi Vikovi, a přes něho jsem pak rovnou po hlavě vlít k salesiánům.

Doprovázela k smrti své kamarádky a druhé do svých misijních výprav zapojovala, ať chtěli, nebo ne. Svou laskavostí doslova tlačila na pilu, nepustila, dokud nedosáhla svého.

S trochou nadsázky mohu říct, že to byla ona, kdo mě jako nezkušeného konvertitu vedl ke kněžství a k salesiánům.

V Chorvatské ulici ji sousedé zdravili „Dobry den, pani ucitelko!“, ale znali ji taky všichni prodavači i prodavačky ve vinohradských krámech. Snad by bylo dobré vzpomenout ještě na jednu vlastnost, kterou uměla prozářit své okolí: smysl pro humor. Vzpomínám na jednu historku s naším sousedem. Teta mě vyzvala, abych zahrál něco na kytaru a já spustil své oblíbené blues. Po prvních akordech se ozvalo bušení na naše dveře a nepřičetný křik: „Dost! Dost!“ A teta na to: „Hraj silněji, drkni do toho!“ Smyslů zbavený soused vzal klíče a začal do našich dveří mlátit hlava nehlava. Teta pootvěřela dveře a s laskavým úsměvem pravila: „Co byste rád, sousede?“ a zase zabouchla. Po chvíli se ozvalo ponížené kňučení: „Pusťte mě, mám tam tkaničku od boty!“ Teta se smála a mě svým rozpustilým chováním taky nakazila, přezpívali jsme tehdy ještě řadu písní, a hodně nahlas... Díky, teto Jitko!

Zdeněk Jančařík

Patnáctý kurz Manželských setkání

„Pozvedám své oči k horám: Odkud mi přijde pomoc?“ říká žalm 121, který provázel týdenní kurz Manželských setkání 2007 v Litomyšli, který po patnácté organizovalo Centrum pro rodinu. Ten, kdo nikdy nezažil jejich atmosféru, která během několika dní vytvoří z neznámých lidí báječnou partu, a nikdy nepocítil dotyk Božího království, možná řekne, že by tento kurz byl pro něj jen ztrátou času.

Když jsme poprvé navštívili manželská setkání, také jsem se domníval, že i týden jiné společné dovolené může stejnou měrou přispět k rozvoji našeho partnerského vztahu. Tehdy před deseti lety jsem ale záhy na kurzu pochopil, jak jsem se hluboce mýlil.

My lidé jsme již takoví, že to, co pro nás má skutečný význam, pokládáme za bezcenné, a naproti tomu se pachtíme za věcmi, které jsou z pohledu lidského života i věčnosti pouhým bláznovstvím. Dnešní společnost se domnívá, že to nejdůležitější, co člověk pro život potřebuje, je majetek, finance, anebo společenské postavení. Jen málokdo si ale uvědomuje, že to nejdůležitější se nedá vyjádřit žádnými ekonomickými kritérii, ani lidskými zákony.

Čtyřicet devět manželských párů se rozhodlo investovat svůj čas i peníze do hodnoty, která je jediná schopná z nich učinit skutečně bohaté, neboť pochopili, že to nejdůležitější, co v lidském životě máme, jsou naše lidské vztahy.

Mnoho z účastníků se během setkání v Litomyšli na vlastní kůži přesvědčilo o pravdivosti slov, která říká autor 121. žalmu.

*Pozvedám své oči k horám:
Odkud mi přijde pomoc?
Pomoc mi přichází od
Hospodina, on učinil nebesa
i zemi.*

*Nedopustí, aby uklouzla tvá
noha, nedříme ten, jenž tě
chrání.*

*Ano, nedříme a nespí ten, jenž
chrání Izraele.*

*Hospodin je tvůj ochránce,
Hospodin je ti stínem po
pravici.*

*Ve dne tě nezasáhne slunce,
ani za noci měsíc.*

*Hospodin tě chrání ode všeho
zlého, on chrání tvůj život.*

*Hospodin bude chránit tvé
vycházení a vcházení nyní
i navěky.*

Letos se hned pět mladých čerstvě vyškolených párů ujalo své služby moderátora manželských skupinek. Zajímalo nás proto, jak vidí proběhlý kurz z pohledu organizátorů a těch, kteří slouží druhým a na svůj vztah mají o to méně času.

Někteří se před kurzem báli, že se nedokáží vzájemně doplňovat, jiní měli strach, zda službu vůbec zvládnou, ale to, co je skutečně nadchlo, byl fakt, že objevili dovednosti, o kterých před tím neměli ani tušení. Pod ochranným deštníkem Ducha Svatého se proto děly zázraky, u kterých mohli letos poprvé přímo být. Hluboká radost z jejich služby jim zářila na tvářích, když šťastní opouštěli místo setkání a domů je doprovázela i vděčnost účastníků, kteří si jejich obětavou pomoc nemohli vynachválit.

Významnou pomocí pro všechny páry byla duchovní služba otce Jaroslava Brože a služba rodinné terapeutky Halky Korcové.

Přejeme všem našim pomocníkům, aby si vybrali a užili svoji odměnu, kterou dává Bůh těm, kdo jsou ochotní s ním spolupracovat na budování Božího království. Děkujeme všem manželským párům, které byly zapojeny do organizace Manželských setkání 2007, neboť bez jejich nezištné pomoci by se tento kurz nemohl vůbec konat. Přejeme také všem účastníkům, aby odhodlání i nadále na svém vztahu pracovat bylo neustále provázeno jejich společnými úspěchy.

Jsmo velice rádi, že třináct manželských dvojic navštívilo manželská setkání poprvé. Jen je nám trochu smutno, že pouze dvě dvojice byly z naší litoměřické diecéze. Psát o tom, že rodina, zvláště v naší diecézi, se nachází ve velmi svízelné situaci, je asi nošením dříví do lesa.

Kdo máte zájem něco pro sebe, pro svého partnera i děti skutečně udělat, neváhejte a příští rok s námi navštívte v termínu 19. 7.–26. 7. Manželská setkání 2008, která se budou opět konat v překrásné romantické Litomyšli. Nezáleží na vašem věku, počtu dětí, ani délce trvání vašeho manželství. Záleží na tom, abyste našli odvahu a s žalmistou pozvedli své oči k horám, protože odtud přijde pomoc.

*Za Centrum pro rodinu
Iva a Fantišek Růžickovi, ACS*

Svět plný zmatku

Pokud se vydáte na Babel, připravte se na zmatení osudů i jazyků, které stojí za to. Film režiséra Alejandra Gonzáleze Iñárritu a scenáristy Guillerma Arriagy není laskavým ani jednoduchým příběhem s jasnou dějovou linkou.

Je to film plný kontrastů – v jednu chvíli se ocitnete v mexické chudinské čtvrti, kde se právě koná svatba, a za okamžik sledujete osudy bohatých turistů, kteří sedí v klimatizovaném autobuse a jedou od památky k památce. V dalším okamžiku vás pak pohltí atmosféra diskoték v hlučném Tokiu, kterou vzápětí vystřídá chatrč chudých marockých pastevců. Překvapí nejen odlišné osudy, ale i kulturní rozdíly, které jsou ve filmu zachyceny.

Příběhy, které se ve filmu odehrávají, jsou navíc velmi silné a oslovující. Po prvních několika minutách v kině jsem měla dojem, jakoby s námi promítač hrál nějakou neobvyklou hru – střídání obrazů je v Babel poněkud brutální, máte pocit, jako byste sledovali sestřih různých sekvencí ze čtyřech různých filmů. K propojení dojde jen občas a většinou velmi nečekaně. Asi nejvíc mne zaujala dějová linka, v níž figurují vyhaslí

Foto: 2x paramountimage.com

a nešťastní mladí manželé, kteří na zájezdu do dalekého Maroka objevili nejen exotické zajímavosti, ale opět i jeden druhého. (Překvapil příjemně civilní Brad Pitt – v mých očích se tak rehabilitoval za sice sympatického a zábavného, ale poněkud prvoplánového Mr. Smitha, a dokázal, že jeho Tom Bishop ve Spy Game nebyl jen náhodným odchýlením z jinak trochu nudné filmografie.)

A pak příběh mladé neslyšící Japonky – smutek a beznaděj pramenící z toho, že ji okolí považuje za méněcennou, a touha po vztahu s mužem, kterou dává poněkud nešťastným způsobem najevo, je velmi osobní, smutný a zároveň dojemný.

Dojem z jednotlivých příběhů umocňuje nádherná hudba – nijak neruší, ale dává příběhům to, co potřebují.

Marie Těthalová

Knihy, které byste měli přečíst

Dospívání dívek

Shushann Movsessian.

Portál 2007

Na stránkách knížky, doplněné mnoha barevnými obrázky, najdou mladé čtenářky první informace o pubertě a o všem, co k ní patří.

A u t o r k a mluví otevřeně o všech tělesných i psychologických změnách, které provázejí toto zvláštní a dramatické období lidského zrání. Nevyhýbá se ani ožehavějším a velmi intimním tématům, např. masturbaci nebo homosexualitě. Cituje z dopisů dívek, které pubertu prožívaly, a nenásilně poukazuje na způsoby, jak se s ní co nejlépe vyrovnat a využít ji k posílení sebevědomí. Kniha připomíná, že podobně velké a někdy i překotné změny prožívají v pubertě rovněž kluci, do jejichž pocitového světa dává také dívkám nahlédnout.

Autorka píše srozumitelně o tom, že děvčata i kluci musí společně prožít úžasným dobrodružstvím puberty, aby se z nich stali zdraví mladí lidé. Knižka je pro ně užitečnou příručkou, ale může se hodit i rodičům, vychovatelům a učitelům.

Jak se dobře pohádat s partnerem

Serge a Carolle Vidal-Graf,

Portál 2007

Je možné žít bez hádek? Určitě ne! Ale proč jsou hádky nevyhnutelné? Která jsou jejich nejčastější témata? Jak vznikají, jaký mají průběh a důsledky? Je možné se hádat, aniž by došlo k roztržce nebo i k rozchodu?

Autoři knihy, manželé a psychoterapeuti,

odpovídají na „ožehavé“ otázky a čtenáře uklidňují: „Naši rolí psychoterapeutů paradoxně je podnítit partnery, aby se hádali, když je to nutné, ale zároveň je naučit, dělat to dobře!“

Hádat se je v určitém smyslu stejné jako milovat – obojí se člověk musí učit. Neznamená to používat násilí, ale umět vyjádřit emoce, hněv bez přílišného verbálního násilí a umět naslouchat vyjádření toho druhého, vyjednávat a dospívat ke zklidnění a stabilizování vztahu“. Výklad je založen na reálných situacích, nechybějí ukázky dialogů i humorné příklady, v nichž se často můžeme dobře poznat.

Kniha je určena partnerům, kteří chtějí řešit vztahové a komunikační problémy každodenního života.

Drogy – otázky a odpovědi

Kolektiv autorů občanského sdružení SANANIM

Portál 2007

Informace o drogách a nebezpečích s nimi spojených mohou zajímat ty, kteří s drogami experimentují, dlouhodobě je užívají, snaží se závislosti na nich zbavit nebo již úspěšně abstnují. Informace jim umožní předejít nesnázím a problémům, do nichž by se mohli dostat, případně jim pomohají se s nimi vypořádat, pokud už nastaly.

Další významnou skupinou, která se chce o drogách něco dozvědět, jsou rodinní příslušníci a přátelé uživatelů drog. Zajímají se například o to, jak postupovat při podezření, že jejich dítě bere drogy, jak se chovat k příteli, který bere pervitin, kam se obrátit o pomoc. Objektivní informace často zabrání tomu, aby udělali neuvážené kroky, které mohou poškodit vzájemné vztahy a situaci ještě zhoršit.

Netradičně pojatá kniha informuje o drogách a rizicích jejich užívání formou výběru autentických dotazů a odpovědí z internetové poradny občanského sdružení SANANIM. Kniha je rozdělena na tři hlavní části – dotazy uživatelů, rodinných příslušníků a bývalých uživatelů. Každá část je doplněna odborným úvodem.

Cvičení pro pružnou postavu

Lydie Raisin

Portál 2007

Během času ztrácí tělo pružnost, záda tuhne a hrbí se vlivem každodenního sedavého zaměstnání. Autorka bohatě ilustrované knihy představuje úspěšný a vyzkoušený program patnáctiminutových cvičení na každý den po šest dní v týdnu, rozvržený na dobu jednoho měsíce. Program, založený na strečinku, je zvláště zaměřen proti deformacím a tuhnutí svalů oblasti zad a bolestem páteře, pomáhá však také k udržování ohebnosti svalů, zlepšuje funkci svalů dýchacího ústrojí a přispívá k udržování tělesné kondice a dobré postavy. Jeho výhodou je, že cvičení lze provádět v domácím prostředí, knihu však využijí k doplňkovému domácímu cvičení i ti, kdo navštěvují fitcentra.

Kniha poslouží všem, kdo si chtějí s minimálním časovým zatížením zachovat dobrou fyzickou kondici a tělesný vzhled a oddálit účinky stárnutí.

Lydie Raisin, profesorka tělesné výchovy, má dlouholeté zkušenosti ve výuce a vedení kurzů kondičního cvičení, je autorkou mnoha pohybových programů tělesného rozvoje a úspěšných publikací na téma udržování tělesné kondice. V Portálu vyšla její úspěšná kniha *120 cvičení pro dobrou postavu* (2005, 2006).

Kořeny pro děti

Některé důležité otázky mohou rodiče i vychovatele jistým způsobem zneklidňovat. Jednou z nich je otázka po kořenech.

Co nabízíme našim dětem kromě přeplněných výkladů, nejrůznějších hraček a příležitostí k zábavě? Jaké kulturní dědictví jim zanecháváme? Jaký smysl života jim předáváme? Skutečná otázka stojí takto: Jaké kořeny dáváme dětem ve společnosti, která je již všechny ztratila?

Mít dobré kořeny ve světě rostlin znamená tři důležité věci: přežít sucho za každých okolností, odolat bouřím, nenechat se snadno přesadit. A právě v tom se naše doba ukazuje jako doba bez kořenů. Lidé se nechají velice rychle a ukvapeně zavést kamkoli. Následují jakékoli momentálně módní mínění. Bez silné soustavy kořenů zůstaneme vystaveni větru čehokoli, co tvrdí lidé kolem nás. Kdo se nechá neustále „přesazovat“, zůstane nakonec bez opěrného bodu.

Je důležité učinit z rodiny prostředí bohaté na lidské podněty. Problém je však v tom, že už možná sami nemáme správné pojetí sebe samých, vztahů mezi sebou a se světem. Avšak bez obrazu o světě nelze získávat ani hodnotit informace. Naše společnost onemocněla kulturním AIDS, náš imunitní systém již není schopen odolávat rostoucí záplavě informací. Valí se na nás, aniž bychom se jí byli schopni bránit, vyloučit ji, ovládat.

Odnaučili jsme se posuzovat, co je pravdivé, nebo falešné, co dobré, a co špatné, co je pro náš život užitečné, nebo škodlivé. Rodiče dluží dětem vyprávění, která by dodala důležitost minulosti, vysvětlila přítomnost a dodala orientaci pro budoucnost. Proto je nezbytné nutné znovu ocenit postavu a funkci prarodičů.

Rodiče musí dávat pravdivé instrukce k životu. Rodina by si měla zvyknout děti vést k tomu, aby byly schopné zaujímat postoje proti proudu. Člověk má zapotřebí něčeho, co je jisté. Smysl života je možno založit pouze na pevném zá-

kladě, a nikoli na písku společnosti zábavy a divadla, spočívající na tom, co momentálně letí. Takový základ je v rozporu s kulturou, v níž se dělá pouze to, co přináší zábavu. Je nutné směřovat k civilizaci, která si pamatuje vlastní hodnoty a vnímá výprodej posledních tabu a ztrátu norem jako ztrátu vlastní identity.

Mladí lidé potřebují osoby, kterým mohou důvěřovat. Jsou to osoby s podstatnými vizemi, pohledy a cíli. Nejsou nositeli strachu a starostí, nýbrž lidmi, kteří povzbuzují a přinášejí naději.

Rodiče si toto všechno myslí taky, ale mají strach to říct. Nebo k tomu snad nikdy nenalezli čas. To, co si myslíme, musíme také říkat. To, co říkáme, musíme také činit. To, co děláme, musíme také být. Jedině v rodině je možné objevit, že silné hodnoty, osobní přesvědčení a nadčasové pravdy nejsou něčím pro lidi doby kamenné. Pro příliš mnoho rodičů je jednodušší dětem ulehčovat, neomezovat je a nezatěžovat pravidly. Většina lidí chápe, s čím je třeba bojovat: s fundamentalismem, terorismem, fanatismem, ničením prostředí atd. To, co jasné není, je ve jménu čeho se vlastně má bojovat.

Dát dětem kořeny především

znamená znovu nalézt ve svém vlastním vnitřním podkroví to nejcennější, co nám bylo předáno a co se již téměř neodvažujeme vyslovit: Boha. Zlaté tele má dnes větší reklamu než Desatero. Dostojevskij vyslovil jedno temné proroctví: „Národ bez vztahu k Bohu spěje k zániku. Pokud by Bůh nebyl, všechno by bylo dovoleno.“ Svěřit se logice Bible je možná naší poslední možností. Nové generace mají právo znát Ježíše a slyšet jeho slovo. Boží slovo a vůle jsou nástroji života, skutečnými oporami existence. Rodiče nesmějí mlčet, protože kdo věří, nemá co ztratit, ale kdo nevěří, nemá v co doufat.

Situace, které se ukazují jako problematické, mohou jistě působit úzkost a nepokoj. Přesto věřím, že jsou velice zdravé, protože nám pomáhají pochopit, že kořeny našich dětí se vytvářejí tam, kde se cítí milovány a přijímány, kde vnímají, že jsou obklopeny citovým zázemím, kde se mohou cítit oceněny. Tyto kořeny sílí a rozvíjejí se, když jim my dospělí s láskou předáváme dědictví hodnot, zkušeností a vzpomínek, které identifikují rodinu, a možná i celý národ a civilizaci.

Bruno Ferrero,

přeložil Ladislav Heryán

Foto: Richard Bouda

Doprovodit mladé z děčáků na cestě k dospělosti

Foto: 6x archiv Na cestě do života

KURZY JSOU SLOŽENÉ ZE ČTYŘ TERAPEUTICKÝCH A TŘÍ POČÍTAČOVÝCH VÍKENDŮ.

„Haló, tady je Robert. Jiří, to jsi ty? Dneska jsem odešel z děčáku, já nevím co mám dělat.“

„Ahoj Roberte! A kde jsi?“

„Tady. U automatu.“

„Ale kde? V jakém městě?“

„Nevím. Co mám dělat?“

„Běž na úřad práce.“

„Ale kam?“

„Tam, kde máš trvalé bydliště?“

„Ale kde ho mám? Jak to mám zjistit?“

„Podívej se do občanky, tam to máš napsané.“

„V Uherském Hradišti.“

„Takže si sedni na vlak a jed' do Hradiště, tam se přihlaš na úřadu práce.“

Rozhovor – pro většinu „normálních lidí“ nepochopitelný – není vymyšlený, ani ojedinělý. Zelená linka Na cestě do života, kterou vede salesián P. Jiří Křemeček, vyřizuje podobných hovorů celou řadu. Linka i stejnojmenné občanské sdružení slouží

mladým z dětských domovů, kteří opouštějí děčáky a stavějí se na vlastní nohy.

„Život a výchova v dětském domově je pro člověka, který vyšel z „normální“ rodiny těžko představitelná“, říká Jiří Křemeček ve klubovně, kterou provozují v pardubickém Salesiánském středisku mládeže. „Děti nežijí v rodině, ale ve výchovných skupinách, kde se střídají vychovatelé – tety a strejdové. V posledních letech došlo ke zlepšení prostředí v domovech. Podle nových zákonů může být v jedné skupině maximálně 8 dětí. Každá skupina má mít v domově fyzicky oddě-

„Představa, že ti kteří odejdou z dětského domova založí šťastnou a spokojenou rodinu dle našich představ, je mylná, možná se to povede jednomu z deseti. Myslím si ale, že víc než polovina z nich žije šťastně podle svých měřítek. Ostatní skončí na ulici, na drogách, jsou zneužívaní...“

“

”

lený svůj byt, místnost s vlastními dveřmi, svoji kuchyňku. Podle mého názoru jsou to jen malé kroky k lepšímu, ale zásadní změny to nejsou. Přitom Česká republika je na prvním místě mezi Evropskými zeměmi v počtu dětí umístěných do ústavní péče v přepočtu na počet obyvatel – ve 140 dětských domovech žije přibližně 7000 dětí. To třeba na Ukrajině zákon zakazuje umístit děti mladší 10 let do dětského domova, musí do pěstounské péče. Náš systém náhradní rodinné péče není dobrý.

Mezi lidmi je zakořeněná představa, že v dětských domovech jsou děti za trest. A je to představa hodně rozšířená... Ale jsou to děti, které měly jenom smůlu, že se narodily na špatném místě ve špatném čase a samy se z toho nedostanou.

Přitom rodiče je ve většině případů mají rádi, mají o ně zájem, ale nejsou schopni se o ně postarat,“ dodává.

Do života

Dětské domovy postupně mladé lidi připravují na odchod do života „venku“. Tím, že děti nežijí v rodinném prostředí, nemají často vytvořeny základní dovednosti s prací doma: neumějí hospodařit s penězi, neumějí vařit, nejsou schopny navazovat trvalé vztahy atd. Situace ale není zaviněna přístupem zaměstnanců, na vině je systém a přístup zákonodárců.

Dalším velkým problémem je, že si neuvědomují vážnost situace ve

VÍKEND S POČÍTAČEM

kteří se nacházejí. Myslí si, že jsou na život připravení, že to dokáží, že jsou borci. „To je také jedna z prvních věcí, kterou se jim snažíme nabourat. Oblastí, ve kterých nejsou vyzrálí, je velmi mnoho, takže je velmi těžké s tím něco dělat. Kdyby se jednalo o jednu nebo dvě, tak s tím lze poměrně snadno něco udělat, takhle je to velký problém,“ říká Jiří.

„Učíme je třeba odmítat, protože to málokdy umějí. Používáme videotrénink neboli si vyzkoušíme například situaci, kdy je někdo tlačí do nákupu drog, nahrajeme si to na kameru a pak vše společně rozebíráme, vyhodnocujeme a učíme je jak odmítnout.

Učíme je hospodařit, napsat si životopis, zažádat si o práci, intenzivně nacvičujeme pracovní pohovory, ty také děláme formou videotréninku. Tím, že je obsah kurzů rozložen do sedmi víkendů, tak máme na ně poměrně dost času. Jsou vděční za individuální rozhovory, ve kterých otevírají své životy, zranění. Zároveň potřebují vědět a zažít, že jim někdo naslouchá.“

Vyletět z hnízda

„Stejně jako chtějí z „normálního“ fungující rodiny odejít děti do světa, i mladí z děčáku chtějí pryč, tlak odejít je u nich ale mnohem silnější. Prostředí dětského domova prostě není přirozené. A tak když dosáhnou vysněných osmnácti let, vyfasují svých

15 tisíc a v domnění, že vše zvládnou, zabouchnou za sebou dveře. Kroky nemají ale obvykle dobře promyšlené. Odejít by ani nemuseli, jak se obvykle veřejnost mylně domnívá. Pokud studují mohou zůstat v dětském domově až do 26 let. Odejdou-li nepřipravení a hned v 18 letech „rozjede se“ sociální sešup. První, co většinou udělají je, že hned skončí se školou, pak mají za povinnost navštívit úřady, zajistit si bydlení a práci. To ale většina z nich neumí, ani nevědí, kam mají jít. Hned na startu samostatného života se dostanou do jakéhosi osidla, které je často přivede k bezdomovectví, k drogám, kriminálu či prostituci...“

Zdeněk a Monika

„Jednoho kluka, se kterým jsme byli čtyři nebo pět let v kontaktu, máme v současnosti v Hradci Králové v kriminále. Jeho osud je téměř učebnicový,“ vypráví Jiří.

„Když byl Zdeněk po opuštění dětského domova tady u nás, nebyl schopen soustavně pracovat nebo se něčemu věnovat. Jediné, co uměl, bylo mluvit, vymýšlet si a jíst. U nás v Pardubicích bydlel asi půl roku a toto období pro něj bylo hodně náročné – museli jsme na něj být dost tvrdí, aby se připravil na cestu do normálního života. Nedávno potkal nějakou partu, která vykrádala obchody. Samozřejmě, že do týdne ho měli a dostal rok basy. Dopadl ještě

Z VÍKENDOVÝCH KURZŮ

docela dobře, protože mu hrozily až tři roky. Takže teď za ním jezdíme do vězení v Hradci Králové. Pro Zdeňka je pardubické středisko „doma“. Jeho rodiče totiž změnili bydliště a novou adresu mu neoznámili. Proto se potlouká po azylových zařízeních, nádražích a podobně. Jsme jediní, koho má...“, říká Jiří.

„Další těžký úděl má jedna romská dívka – Monika –, se kterou jsme také pracovali. Odešla z děčáku se 70 tisíci na knížce. První, co udělala, bylo, že za uspořené peníze nakoupila všechno možné svým kamarádům. Chvilí bydlela u nás v Pardubicích, pak se přestěhovala do centra města, bydlela poblíž jednoho vykřičeného domu a nakonec se rozhodla, že půjde do Prahy. Tam nějaký čas šlapala chodník, potom bydlela v bytě nějakého muže, který ji dál zneužíval a byl v podstatě jejím pasákem. Nakonec otěhotněla a prosila nás o pomoc. My jsme intervenovali a zajistili pro ni pobyt v azylovém zařízení. Odváželi jsme ji za velmi pohnutých okolností. Ve chvíli, kdy nebyl „ten její“ doma,

„Jedna z nejtěžších věcí při práci s dětmi z děčáků je zjistit, kde začít s nápravou.“

jsme přistavili auto, ona nasedla a ujížděli jsme pryč. V azylovém domě žije pod jiným jménem, aby si ji nemohli znovu najít. Ti, kteří ji zneužívali si pak zjistili moje číslo, telefonovali mi, vyhrožovali...

Monika je nyní s dítětem v kojeneckém ústavu, a protože to je výborné zařízení, prožívá hezké období svého života. Jenže je na takové úrovni, že se nebude schopna o dítě starat, pokud jí někdo nebude pomáhat, bude ho muset nechat v ústavu a myslím, že ho čeká podobný osud jako má ona sama. Hledáme teď místo, kde by mohla být, až odejde z ústavu.

Tady vidím velký dluh, který má naše společnost vůči těmto lidem. Zdá se mi, jakoby chyběla vůle k tomu, aby se do dětských domovů dostávalo co nejméně dětí. Protože i jejich potomky čeká často stejný úděl, jakým prošli jejich rodiče. Málokdo například ví, že každý čtvrtý

bezdomovec u nás prošel dětským domovem a každý druhý člověk ve výkonu trestu také.

Mám osobní zkušenost s tím, že například na úřadech je spousta zkušených a dobrých lidí. Nejtěžší je, aby tam ale děčka vůbec došla. Ve chvíli, kdy se dostaví na úřad mají mnohem větší šanci, ale dovést je tam, naučit je, kam se mají obrátit, to je problém. Bohužel systém, který u nás funguje, si pro tato děčka neumí „dojít“, neumí je podchytit. Není tady návaznost služeb. Ve chvíli, kdy děčka odejdou z domova, systémová péče končí. Mají sice kurátory, ale ti za nimi v životě nepřijdou. Třeba v Anglii když odejdou děčka z děčáků, tak mají ještě několik let tzv. doprovodného pracovníka, který jim pomůže, udělá s nimi jakýsi individuální plán, může jim vypomoci i finančními prostředky.“

Doprovázení dětí

V rámci projektu Na cestě do života pořádají v Pardubicích pro děti z dětských domovů řadu jednorázových akcí a několik soustavných kurzů. ➡

V PARDUBICÍCH JAKO DOMA

Mezi jednorázové akce patří například Dny pro dětské domovy, kdy se v pardubickém středisku schází 60–80 dětí spolu s vychovateli. „Jak děti, tak vychovatelé se mohou na akci podrobně seznámit jak s naší činností, tak se zaměstnanci i s náplní víkendových kurzů, které tvoří podstatnou část naší práce. Na kurzech prožíváme s dětmi sedm víkendů během roku a pracujeme se skupinami 12–14 dětí. Loni jsme takto zorganizovali dva běhy kurzů, letos připravujeme tři,“ říká Jiří Krèmeček.

„Kurzy jsou složené ze čtyř terapeutických a tří počítačových víkendů. O děcka se stará stálý tým lidí, kteří na projektu pracují. Děcka poznávají sebe, učí se mluvit, učí se bojovat se životem, poznávat, co je špatné. Víkendový program je velmi intenzivní. Pilotní projekt kurzů jsme ‚rozjeli‘ ve spolupráci s Dětským domovem ve Smolině a na dětech je vidět, že na sobě udělaly obrovský kus práce. Projevuje se to třeba v tom, že se s nimi dá lépe spolupracovat. O letošních prázdninách jsme s nimi byli třeba na chaloupce a tam se samy

„Děcka mají dobré srdce, ale jejich osud je skutečně zlý.“

nabízely, že budou pomáhat. To dřív nepřipadalo v úvahu.“

Tým

V rámci projektu je zaměstnáno asi patnáct lidí, ať už na celý nebo částečný pracovní úvazek a velký díl práce odvádí skupina asi deseti dobrovolníků. „Pro představu: organizujeme každý víkend během celého roku jednu až dvě akce,“ říká Jirka Krèmeček.

Srdcem a centrem činnosti je pardubické středisko mládeže, ve kterém se s dětmi scházejí v upravené suterénní místnosti. Základním mottem činnosti je: „Jsme tady stále, můžete přijít kdykoliv“. V centru je otevřeno i během týdne a děti z dětských domovů mají příležitost zajít k nám. Přejeme si být jakýmsi místem pomoci pro dětské domovy v okolí, nyní po roce činnosti, ve východních Čechách, k nám již jezdí děcka z více než poloviny děcáků z pardubického a hradeckého kraje,“ říká Jiří.

„Neslibujeme jim, že za ně budeme něco řešit, ale zde je pevný bod, kam mohou po odchodu z děcáku přijít. Zde mů-

žou požádat o radu, pomoc, popovídat si nebo jen posedět. A věnují se jim lidé, které znají z kurzů, takže není čeho se bát a děcka z Moravy, která známe již sedm let, sem jezdí jako domů,“ dodává Jiří.

Blízko Donu Boskovi

„S mladými dospělými prožíváme často intenzivně jejich starosti a radosti. Teď mě třeba potěšilo, že se Monice narodilo miminko do hezkého prostředí. Myslím si, že Don Bosco má k těmto mladým lidem nějak blíž. Třeba když jsme na mši, tak mám pocit, že vnímají tolik věcí, které my – tradičně věřící – vůbec necítíme a nevnímáme. Zdá se mi, že jsou schopni přijmout tajemství, možná i proto, že poprvé okoušejí to, že je má někdo – my – rád.“

Jednou večer, na kurzu mne oslovil jeden sedmnáctiletý hoch, takový naoko tvrdák: Jiří, pojď, pomodlíme se spolu. A to byla úžasná modlitba! Modlili jsme se vlastními slovy, on za

„DĚCKA POZNÁVAJÍ SEBE, UČÍ SE MLUVIT, UČÍ SE BOJOVAT SE ŽIVOTEM, POZNÁVAT CO JE ŠPATNÉ.“

mě, já za něho, a byla to obrovská síla! Škoda jen, že to nelze popsat slovy.

Myslím, že cesta, po které jsme se vydali, je dobrá. Nemáme žádný problém s děckama o víře mluvit, nemají ho ani ona. Boha berou a zdá se mi, že jsou nastavena víru přijmout. Nemají předsudky a ve chvíli, kdy poznají někoho, kdo je má rád, u ko-ho cítí jistotu, tak nemají problém přijmout věci, které jsou „za tím“. Neboli naplňují se základní předpoklady evangelizace – najít si cestu k člověku a pak k Bohu.

Myslím si, že Hospodin protlačuje při naší práci spoustu věcí, často koukám co dokáže.

Jiří Kučera

„NESLIBUJEME JIM, ŽE ZA NĚ BUDEME NĚCO ŘEŠIT, ALE ZDE JE PEVNÝ BOD, KAM MOHOU PO ODCHODU Z DĚČÁKU PŘIJÍT.“

Minirozhovor

...se salesiánem P. Jiřím Kře-mečkem, ředitelem občanského sdružení Na cestě do života:

Jak jsi přišel na nápad s dlouhodobým doprovázením dětí z dětských domovů na cestě k dospělosti?

V Dolních Počernicích jsem chodil kolem děčáku, tam mě to chylo a nepustilo. Beru jako svoje vlastní povolání. Salesián jako první povolání a pak práce pro děti z děčáků jako druhé povolání.

Odkdy pro děti z dětských domovů pracuješ?

Asi od roku 1995 jsme začali chodit do počernického dětského domova spolu s Indiánem (Lubomír Laža, pozn. redakce), Liborem Stamenovským a Janou Andrlovou. Vlastně celých pět let, co jsem byl v pražském semináři jsem v počernickém dětském domově prožil téměř každou neděli.

Neláká tě vytvořit vlastní domov pro děti z děčáků?

Takhle jsem uvažoval na začátku. Pak nebyly možnosti, ale tato nemožnost mi otevřela jinou cestu, kterou si myslím, že můžeme pomoci děčkám víc. Ono je hezké postarat se o 6–10 dětí, ale ten problém je mnohem širší. Svou cestu vidíme v pomoci dětem, které odcházejí, připravovat je a pak

jim nabídnout pomoc. Když už mají tu smůlu, že jsou v domově, tak jim aspoň trochu pomáháme.

Co tě oslovuje při setkání s dětmi z dětských domovů?

Mnohokrát jsem si říkal, že můj větší přestupek je, když se na někoho škaredě podívám, než třeba když tato děcka provedou něco, za co se dostanou třeba do kriminálu. Jejich vina je při znalosti pozadí jejich života mnohem, mnohem menší.

Kromě dětí a jejich osudů mě oslovily i příklady spolupracovníků. Pomáhá nám tady například Tomáš, invalida, zlatý člověk, který nemá ledviny a práce pro děcka se stala jeho životem. Přitom on s námi jezdí normálně na akce, domluví si dialýzu poblíž místa, kde jsme, přes noc tam jede, podstoupí zákrok vyčištění krve. Jen pro představu: Z těla mu odeberou kolem šesti litrů tekutiny! Co to musí dělat třeba s jeho tlakem... obrovský člověk! Někdy si říkám, že kdybychom jako salesiáni měli takové nasazení...

Všichni, kdo tě znají vědí, že jsi velký ctitel Panny Marie. Pomáhá ti její přimluva při práci?

Cítil jsem dávno, že bych se měl dětem z dětských domovů věnovat, ale nechtěl jsem to protlačovat za každou cenu. Říkal jsem si, jestli je to dílo Boží, tak si do Maria protlačí. Myslím si, že je to od začátku promodlené a celé dílo z modlitby vyrostlo. Sám jsem chodil do prostor, kde se s dětmi scházíme, asi rok a půl vždycky ráno meditovat, a přitom jsem také přemýšlel co pro mladé udělat. Hodně se za mě a děti modlí také moje maminka a tak má na zdaru díla určitě svůj velký podíl.

Jak vnímají tvoje působení představení?

V současnosti se naše práce bere jako jedno z důležitých salesiánských děl u nás. Zpočátku jsem nesl odpovědnost hodně na vlastních bedrech. Zatím jsem na to byl jako salesián sám, od září mi pomáhá Martin Poláček. Vzdycy jsem byl ale zcela přesvědčen o tom, že je to salesiánské poslání věnovat se těmto dětem, vždyť pomoc skutečně potřebují a jsou reálně ohrožené.

Zvládáš nával práce?

Stálo mě to hrozně moc sil, ty mi v posledních měsících úplně došly, ale je pravda, že teď už se dílo rozjelo...

Poznáte někoho?

K fotografiím z minulého čísla:

Milá redakce, děkuji za skvělý magazín, který pro nás připravujete a vydáváte. Doma si v něm všichni rádi počteme...

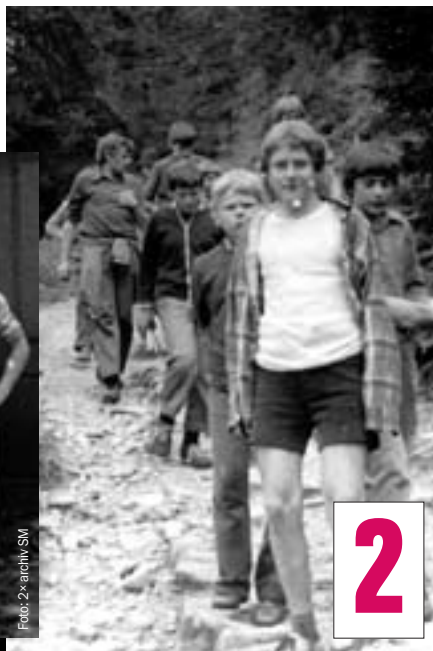
Do rubriky Poznáte někoho? jsem nikdy svůj tip nepsal, i když jsem někdy někoho poznal. Naší vesnici se chauloupky jaksi vyhnuly, tak jsem na žádné nebyl. Proto si nad publikovanými fotografiemi těžko vzpomenu na společné kamarády... Přesto se ale nyní odvažuji někoho tipnout. Na fotografii číslo 2 je podle mého názoru „nás“ Janko Ihnát. Netipuji ho podle podoby, ale spíše podle jeho gesta. Co na srdci...

Přeji Vám radost z práce, kterou pro nás děláte a Boží požehnání.

František Jakubec st.

K fotografii číslo 3: Na fotce jsou mladí lidé ze Sebranic, Poličky a okolí na některém z „výletů s Kájou“. Toho v tomto případě asi zastupoval Tomáš Rádl (stojí vlevo).

Jiří Kučera

A koho poznáte, milí čtenáři, dnes? Věříme, že vybrané fotografie způsobí smršť na poště (i té elektronické) a redakce Salesiánského magazínu bude zavalena vašimi dopisy. Těšíme se na ně na adrese Salesiánský magazín, Kobyliské nám. 1, 182 00 Praha 8, e-mail: magazin@sdb.cz do 5. srpna. Zároveň vás chceme vybídnout, abyste nám poslali snímky, které možná máte doma. Rádi je zveřejníme (a originály vrátíme).

Eurizon 2007 – You(th) for Europe

Přes 150 mladých lidí z 13 různých států Evropy se ve dnech 4.–11. srpna 2007 sešlo na mezinárodním setkání salesiánské mládeže v německém Benediktbeuernu.

Česká skupinka v nepatrném počtu šesti lidí se nejpočetnějším Maltaňům (17 lidí) co do hlasitosti sice nevyrovnala, ale neztratili jsme se.

Byl to týden plný výzev. Někteří z nás prvně seděli na raftech, jiní si poprvé v životě vyzkoušeli vést program v angličtině a další třeba prvně okusili bavorské kvasnicové pivo. Ale co by byla platná pouhá zábava a navazování kontaktů s dalšími mladými lidmi z celé Evropy? Každý den jsme se v malých skupinkách zamýšleli nad specifickým tématem. Co je pro mě hodnota? Které jsou typické hodnoty pro naši kulturu? Jak se liší

od hodnot jiných států? Každý z nás tam trochu v sobě zase poporostl.

A tak...? A tak se těšíme na další krůček příští rok v Krakově na

Eurizon 2008. Tentokrát už Maltaňův náš počet určitě překročíme!

Za letošní Eurizoňáky

Jana Švecová

Slavnost ve vídeňské farnosti

V sobotu 9. června 2007 přistoupily děti k prvnímu svatému přijímání v české farnosti ve Vídni. Slavnostní bohoslužba se konala v přeplněném kostele „Nejsvětějšího Vykupitele“ na Rennwegu 63. Rytmické písně zpívala a na hudební nástroje doprovázela mládež Klubu Dona Boska. Následovalo občerstvení pro děti v přilehlém sálu spolku Jednoty svatého Metoděje.

Jan Horák

Blahořečení Z. Namuncury

VATIKÁN – Papež Benedikt XVI. podepsal 6. července 2007 dekret o zázračném uzdravení, připisovaném na přímluvu ctihodného Zeffirina Namuncury (†1905), mladého laika, bývalého žáka Salesiánů Dona Boska.

Při příležitosti blahořečení Zeffirina Namuncury zveřejnili biskupové z Patagonie-Comahue pastýřský list. Dokument představuje postavu budoucího blahoslaveného v kulturním a historickém kontextu, uvádí některé důležité momenty z jeho života a zdůrazňuje zvláště způsob, jakým Zeffirino žil jako křesťan. Křesťanské bytí, obohacené dědictvím svého lidu – mapuche, „lidu země“ – ho provázelo na jeho cestě svatosti sdílené s dalšími blahoslavenými: Laurou Vicuñou, která zemřela v Junín de los Andes, a Artemide Zattim, který žil ve Viedmě, jak je uvádí list coby příklady svatosti v Patagonii. **ANS**

Formační týden, nebo brigáda?

Hodně studentů se při rozhodování, jak strávit prázdninový čas, dostalo do těžkostí: čemu dát přednost? Stáším spojeným se studiem, brigádě, nebo „se obětovat“ a věnovat čas pro osobní vzdělávání a duchovní růst.

Rozhodnutí není snadné, protože převážná část študáků i z rodin našich spolupracovníků nemá tučný příliv na svá bankovní konta.

Možná i v těchto souvislostech je třeba vidět už po více let klesající počet zájemců o letní „Formační týden“. Ten má již dlouhou tradici sahající do totality 90. let, kdy tyto týdny probíhaly pod vedením Josefa Kopeckého st., Josefa Šplichala, Josefa Dolisty, Petra Chovance a dalších, až už u přátel v bývalé NDR, či u nás na Hoře sv. Kateřiny a jinde.

Letos se uskutečnily dva kurzy: na faře v Jaroměřích a ve valašské Vidči, kde jsme se setkali již po jedné. Na každém z kurzů se sjelo po 12 studentech. Přednášeli Josef Kopecký, Jindra Šraj, Petr Chovanec, zavítal i Janko Ihnát a Ondra Matula.

Téma přednášek: morálka, etika, spiritualita, zkrátka vše, co může mladému člověku pomoci k tomu, aby se jako angažovaný mladý křesťan v dnešním světě falešných idolů a pseudo-identit dokázal správně rozhodnout pro svou cestu: v manželství či zasvěceném životě. Samozřejmě nezůstalo pouze u „školy“ a jednoho dne duchovní obnovy. Nechyběla trocha zábavy, muziky a sportu v nádherné přírodě, i pěší pouť na Radhošť.

Mše svatá ve valašské kapličky na vrcholu Radhoště byla prosbou k Bohu, aby na přímluvu otců naší

víry Cyrila a Metoděje, tuto víru upevnil a dal jí i rozměr radosti, která k mládí patří.

Spolu s Jozkou Kopeckým věříme, že tato nabídka i pro příští léto není pouze dozríváním starých časů, ale že se akce s výrazně náboženským programem uskuteční i příští prázdniny. Co mládež, se kterou dnes pracujeme, více táhne? Adrenalinové sporty, chaloupky a tábory, duchovní formační pobyty? Netroufám si tvrdit, kde bychom měli být jako salesiáni zapojeni nejvíce. Ale přeci jen to Don Bosco říkal jasně: „Jde mi o spásu duše“.

Petr Chovanec

Let your true colour shine!

Každý jsme jinak „barevný“. Já jsem někdo jiný než člověk u vedlejšího stolu. Každý jsme jiný. Čech je jiný než Španěl. A přesto si spolu můžou hrát. A pracovat. Nevěříte? My jsme to zkusili.

Na setkání nazvaném FAIRPLAY(ing) se 11.–18. srpna 2007 sešlo 25 lidí ze sedmi zemí světa v belgickém Bruselu. Hráli jsme spoustu her, poznávali se, poznávali své společné i odlišné vlastnosti, vzdělávali se. Ale proč toto všechno?

Setkání organizovala mezinárodní salesiánská organizace Don Bosco Youth Net. Ta se snaží podpořit všechny aktivity mladých, kteří chtějí překročit práh svého státu a porozhlédnout se po salesiánském světě

v cizině. Srpnové setkání bylo první v třístupňovém školení pro mladé lidi, kteří se chtějí naučit, jak správně uspořádat mezinárodní akci pro druhé, jak komunikovat v mezinárodním týmu, jak a kde sehnat peníze na podobnou akci.

Z ČR vyrazil pětičlenný tým, který se tak může do budoucna stát jakýmsi českým „eurotýmem“ a přispět k tomu, aby se český salesiánský svět více propojil se zahraničím a mohly se díky tomu více vzájemně obohacovat a inspirovat.

Jana Švecová

Dobrovolníci odešli pomáhat

Salesiánská dobrovolníci z programu Cagliari byli po celoroční přípravě slavnostně vysláni do světa.

Vyslání 13 mladých lidí proběhlo v neděli 10. června 2007 při mši svaté v kostele sv. Terezičky v Praze-Kobylisích v rámci posledního osmého přípravného vikendu. Do míst své služby se postupně rozjížděli od července 2007.

Na cestu dostali i tři symbolické předměty: svíčku, nádobku na vodu a kříž. Svíčka jim má připomínat, aby nezapomínali na své poslání – stát se pro mnohé bloudící a opuštěné mladé lidi, kteří ztratili smysl svého života, hlasateli radostné zvěsti. Nádobka, ze které se voda bere a zase dolévá, zase prosbu, aby nikdy nezapomněli „dolévat živou vodu do nádob svého života“. Kříž jako povzbuzení, aby se nikdy nezalekli křížů, které je potkají, a uměli je nést radostně a trpělivě.

Těmto mladým lidem patří jedno velké díky za jejich odvahu a za to, že o pomoci nejenom mluví, ale

Foto: archív SDBA

SHORA ZLEVA: JITKA KOTALOVÁ, FRANTIŠEK JELEČEK, JANA GEORGIEVOVÁ, VERONIKA JEŽKOVÁ, MARIE KUNCOVÁ (CHRÁSTECKÁ), IVANA CHATRNÁ. DOLNÍ ŘADA ZLEVA: JAN POSPÍŠILÍK, ONDŘEJ BILÝ, MICHAELA RYBOVÁ, MARTIN PASTRŇÁK, JAROSLAV CHRÁSTECKÝ, JAN FOJTŮ A ROMAN TUROWSKI

také ji žijí. Prosím, vzpomeňme na ně občas. Ať jsou na těch místech, kde budou, nejenom pomoci, ale ať i oni

sami tam načerpají vše potřebné k dalšímu životu.

Jana Švecová

Bohoslužbu na festivalu sloužil salesián

Dvacátý ročník Open Air Music Festivalu proběhl 16.–19. srpna 2007 v Trutnově. Na festivalu bylo krom jiného možné zúčastnit se mše svaté, kterou v neděli sloužil P. Ladislav Heryán, SDB.

Společně s písničkářkou Dášou Vokátou zazpívali úvodní žalm „Hospodin je můj pastýř“. Následovalo krátké zamyšlení nad evangeliem, ve kterém P. Heryán zdůraznil Boží lásku.

Dále Ládis zahrál píseň od své oblíbené skupiny U2, Dáša přidala několik svých písní a pomodlila se s přítomnými modlitbu Otče náš.

Láda na otevřené scéně přírodního amfiteátru hovořil o své víře a naději před asi 10 tisíci lidmi, kteří přišli především poslouchat hlučící hudbu.

Tomáš Kubalík

Foto: Pavel Kaplan

LÁDIS HERYÁN NA TRUTNOVSKÉM FESTIVALU

Věříme, i když nerozumíme

„Milí přátelé salesiánské rodiny, oznamuji vám smutnou zprávu: 12.6.2007 zemřel v Tatrách salesiánský novic Jan Hromádko. Rozloučení v Popradě-Velké proběhne 21. 6. v 16.00 a ve Skutči v sobotu 23.6. ve 14.30. V neděli ve 13.30 bude uložen do salesiánského hrobu v Praze 8-Ďáblicích“. Tak zněla stručná zpráva, která se koncem června objevila na salesiánských internetových stránkách.

Tragédie mladého člověka a celé jeho rodiny vedla k nebyvalé vlně zájmu o salesiánské internetové stránky, kde bylo možné najít jak nejčerstvější informace, tak řadu ohlasů.

Některé z nich přinášíme:

Milý Jendo, osobně jsem tě neznala, možná jen někde zahlédla. Nyní jsi pro mě jedním z hnacích motorů pro to, abych se snažila žít dobrým životem. Přála bych si totiž dostat se do nebe, podívat se Bohu do očí a seznámit se blíže s tebou – s člověkem velkého srdce. Neboť jen člověk s otevřeným srdcem může mít tolik přátel jako jsi měl ty. V místech, ve kterých se nacházím, na Tebe všichni myslí – tak také já se snažím při modlitbě vzpo-

menout na Tebe i na Tvé blízké a těším se v nebi na viděnou...

Miša

Mal som možnosť ho stretnúť na Slovensku... bol to skvelý človek a salesián... Nech odpočíva v pokoji.

Martin

Milý Jendo,

Ty už jsi u Nejvyššího. Přimlouvej se za nás. Myslím na celou Tvou rodinu, Pán je s námi.

Ludmila

Jendu som nepoznala, ale jeho smrť je pre mňa veľkým tajomstvom a hlboko sa ma dotýka aj jeho osobnosť. Vnímam z jeho slov a fotografií veľkú hĺbku a radosť zo života s Pánom. Preto verím, že nezomrel, ale žije. Verím, že bude žiť v životoch tých, ktorí ho poznali a ešte spoznajú. Aj v mojom.

Milka

Dobrý den,

Jmenuji se Josef Hromádko a jsem starší brácha Jendy. Moc vám všem děkuji za spoustu krásných a upřímných slov. V této chvíli mám za sebou rozloučení v Popradě a ve Skutči. Zítřka nás čeká Praha.

V den, kdy se to stalo, jsem myslel, že si náš nebeský Otec dělá

srandu nebo že šáhl vedle, ale dnes po zklidnění a rozjímání s vydatnou pomocí otce Jaroslava a Františka vím, že ne. Vše je obrovský Boží plán, který je dokonalejší a my ho nemůžeme pochopit v celém významu, ale skutečnost je taková, že Jendova smrt a uvědomění si Boží přítomnosti v našem životě daly

v naší rodině a okolí do pohybu věci, o kterých si každý myslel, že se již nikdy nezmění – a to vše v dobrém.

Nyní já sám za sebe, nevšímaje si různých hnidopichů, vím s naprostou jistotou, že Jenda je v nebi a že tam máme výborného přímluvce, který prožil užitečný a nádherný život, měl smrt takovou, kterou mu připravenosti a rychlosti můžeme všichni závidět, a dneska se na nás směje z věčnosti. Přesto všechno naše rodina cítí zármutek, a proto chci poprosit o modlitbu zvláště za rodiče, aby v této zkoušce obstáli.

Ještě jednou všem děkuji a přeji, abyste žili každý den života v Pánu tak, jako by to měl být ten poslední, a tím jste měli krásný dlouhý a užitečný život.

Josef Hromádko

Profil

Jenda se narodil 29. dubna 1977 v Poličce u Svitav, bydlel ve Skutči. Je prostřední ze tří bratrů. Po absolvování základní školy vystudoval Střední odborné učiliště technické v Chrudimi, které zakončil maturitou.

Zaslechl povolání ke kněžství, a proto v roce 1998 započal svou přípravu k tomuto poslání nejprve rok v Litoměřicích, poté na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy a v Kněžském semináři v Praze.

V lednu 2005 požádal o přijetí k salesiánům, absolvoval přednoviciát, loni v červnu byl promován

magistrem teologie a 15. srpna 2007 zahájil v Popradě noviciát. V neděli 3. června 2007 o svátku Nejsvětější Trojice sepsal na Mariánské hoře u Levoče žádost složit salesiánský slib. Den před svou smrtí prožíval společně s dalšími novici a spolubratry popradské komunity pravidelné měsíční ústraní, které je pro salesiány od dob Dona Boska přípravou na šťastnou smrt. Večer na něj přišla řada, aby ostatním blíže představil svůj život. Byly to chvíle upřímného sdílení šťastného člověka, který patří Pánu a chce mu patřit navždycky.

Měl rád hory, a proto vyjádřil přání vydat se ještě před ukončením noviciátu do Vysokých Tater, které mohl denně pozorovat ze svého okna. Při výstupu na Lomnický štít uklouzl a stometrový pád se stal pádem do Boží náruče.

Věříme, i když nerozumíme. Věříme, že Jendův úmysl zaslíbit se Bohu na celý život Pán přijal, že Jenda již došel ke svému cíli, kam my ostatní teprve budeme stoupat, že je Doma a že je s námi spojen, že je blízko..., i když tak málo rozumíme.

František Blaha, provinciál

Jak si vážíte sami sebe?

Cítit se dobře, být výkonný, mít úspěchy v práci i v lásce... Všechno závisí na sebeúctě. Máte ji i vy? Před sebou máte třicet neklamných znaků. Rychle se otestujte.

Odpovídejte ANO, NE.

• Když vám přátelé vyprávějí o práci, závidíte jim. Závidíte kamarádům nebo kamarádkám, když vám líčí svou dovolenou či milostné úspěchy.

• Když se ocitnete na nějaké oslavě nebo na večírku, obtížně navazujete kontakt s lidmi.

• Často míváte pocit, že vás druzí neberou vážně.

• Často bezdůvodně pochybujete o věrnosti svého partnera.

• Míváte často špatnou náladu.

• „Špatně slyšíte“, když vám někdo říká, že vás miluje nebo si vás váží.

• Často pocítujete výčitky svědomí nebo lítost.

• Často se ptáte, co si o vás druzí myslí.

• Nemáte žádné dlouhodobé cíle nebo jich máte jen velmi málo.

• Máte strach s někým soupeřit.

• Často míváte dojem, že je vaše okolí vůči vám nepřátelsky naladěno.

• Vždycky přesouváte zodpovědnost na druhé.

• Špatně zacházíte se svým tělem, je vám jedno, co jíte a kdy to jíte.

• Neustále se omlouváte za své špatné výkony a snižujete ty dobré.

• Necítíte se dobře o samotě.

• Máte pocit, že opakuje stále stejné chyby.

• Není pro vás snadné udělat dobrá rozhodnutí, pokud se jedná přímo o vás.

• Často si myslíte, že vlastně nemáte na výběr.

• Bojíte se změn.

• Stále se ptáte sami sebe, co si asi o vás ostatní lidé myslí.

• Kritika nebo výčitky vás snadno zraní.

• Dlouho se zaobíráte svými prohrávkami.

• Sblížíte se intimně rychle s novým partnerem, i když si s ním nejste jisti.

• Když se má udělat něco nepříjemného, jste to vždycky vy, kdo se obětuje.

• Dáváte najevo souhlas, i když jste vnitřně proti.

• Úplně se vyčerpáváte prací nebo jinou činností.

• Často vás znepokojuje pomyšlení na budoucnost.

• Není pro vás snadné, udělat si radost.

• Když máte štěstí, cítíte se provinile.

• Když máte úspěch, deprimuje vás to.

Vaše skóre

Spočítejte, kolikrát jste odpověděli „ano“.

Méně než 8 „ano“: Blahopřejeme! Máte se natolik rádi, že už určitě nepotřebujete nikoho dalšího, aby to dělal za vás.

Od 8 do 15: Bravo! Jste dobrý průměr. Ani příliš arogantní, ani příliš závislí.

Od 16 do 23: Jste na špatné cestě. Pokračujte a zanedlouho se budete přímo nesnášet. Nezůstávejte v situacích nebo ve vztazích, které snižují vaši hodnotu.

Od 24 do 30: Vaše sebeúcta silně upadá. Buď právě zažíváte těžkou depresi, nebo máte silné masochistické sklony. Když se nemáte rádi vy, kteří se tak dobře znáte, kdo jiný by vás měl mít rád? Vzpamatujte se!

Převzato z Knihy psychotestů I., Gilles Azzopardi, Portál, Praha 2003

Foto: archiv SM

Křížovka

Moudrost: Ze dvou různých...

					POMŮCKA: A BAT, ONIL, TALOVIN	NUTKAT	NETOPÝR (anglicky)	PYSK	STARÉ VZTAŽNÉ ZAJÍMENÍ	1. DÍL TAJENKY	NÁPADNÝ
					PARDUBICKÝ PODNIK OBYVATEL SUMATRY						
	PRAVO- SLAVNÝ KNEŽ	3. DÍL TAJENKY	SPRÁVCE SBÍREK	TAMBOR							
POLICEJNÍ SPORTOVNÍ KLUB (zkratka)				ISLÁMSKÉ TRADICE LYŽAŘSKÝ POZDRAV					PŘEDLOŽKA ORIENTÁLNÍ JÍDLO		
ZANECHAT									ČÍSLOVKA PLESÁNÍ		
HVÍZDAT							ODLIŠNÝ ČÍSE (básnický)				
	CHMELOVÝ KER SUDO- KOPYTNÍK					ŠÍVOVA MANŽELKA DLOUHÁ BLŮZA					SOUČÁST DEHTU
KORÁLOVÝ OSTROV					MANIOK PŘÍRODNÍ TRÍSLOVINA						
POKOLENÍ				OKRASNÁ ROSTLINA MEDOJED KAPSKÝ							
SPZ KUTNÉ HORY			PRORÁŽET DŘÍVĚJŠÍ KUSOVÝ CUKR						ZNAČKA TITANU JASNÝ METEOR		
ROČENKA								VÝRAŽKA VADA			
SYFILITIK							PATŘÍČÍ CHOVNĚMU ZVÍŘETI VESMÍR				
	PŘÍSLUŠNÍK OLOUPIT					DRUH CÍPALA ISLÁMSKÝ FEUDAL					
ŠPANĚLSKÉ SÍDLO					UCTIVANÉ BYTOSTI PRAŽSKÝ ZPĚVÁK					2. DÍL TAJENKY	SHAKE- SPEARŮV KRÁL
DÉMON				SNÍŽENÝ TÓN ČÁSTI TÝDNE				545 (římsky) JUDSKÝ KRÁL			
INICIÁLY HERCE JELÍNKY			ČLÁNEK VÍRY DOKONCE						SPOJKA ZNAČKA ASTATU		
ČERNOCH						KOLONIE					
SUŽOVAT						FAUN					

Vylosování výherci správně vylustěné křížovky ze Salesiánského magazínu č. 3/2007: Arnošt Staněk, Dačice, Aťka Klimová, Trojanovice, Josef Veselý, Havičkův Brod, František Jancík, Prostějov, Emilie Petřeková, Zubří, Dagmar Durcová, Praha 7, Josef Navrátil, Brno, Štěpánka Vlčková, Jihlava, Marie Korandová, Moravské Budějovice, Václav Procházka, Krčnice a Petr Chvátal, Třebíč.

Soutěž o ceny: Vylustěnou tajenku zašlete na adresu redakce (Salesiánský magazín, Kobyliské náměstí 1, 182 00 Praha 8). Ze správných odpovědí bude vylosováno 10 výherců, kteří obdrží věcné ceny. Řešení zasílejte do 5. října 2007.

Oslavenci

Salesiánům a salesiánkám, kteří v červenci a srpnu oslavili narozeniny, vyprošujeme hojnost Božího požehnání, darů Ducha Svatého a vytrvalost při působení v duchu Dona Boska.

Na začátku prázdnin, konkrétně 10. července, oslavila 35. narozeniny **Magda Chudíková, FMA**. **P. Michal Kaplánek** oslavoval 14. července 45 let života. O den později slavil stejné výročí **P. Ra-**

domír Kuchař. 23. července slavila čtyřicáté narozeniny salesiánka **Lenka Vaculová**. Úctyhodných devadesáti let se 26. července dožil **P. Jan Jeřábek**, ve stejný den oslavila osmdesátiny **Alenka Vojtková, FMA**.

na se 40 let dožil **P. Petr Cvrkal**. 24. srpna oslavila čtyřicátiny salesiánka **Zdeňka Kůsová**. Padesátiny oslavil 25. srpna **P. Jozef Kujan** a 26. srpna se krásných 85 let dožil **P. Jan Křížek**.

P. RADOMÍR KUCHAR

Hned dvojí oslavu prožil **P. František Socha**:

1. srpna slavil to, že je již 71 let salesiánem, a 10. srpna úctyhodných 89 let života. 6. srpna oslavil 81. narozeniny **P. Josef Vaníček** a 15. srpna oslavil 84. narozeniny **P. Eduard Hrbatý**. 19. srp-

ALENKA VOJTKOVÁ, FMA

DIAMANTOVÉ VÝROČÍ KNĚŽSKÉHO SVĚCENÍ OSLAVIL 6. ČERVENCE 2007 P. KAREL TINKA VE ZLÍNĚ. SLAVNOSTNÍ BOHOSLUŽBA PROBĚHLA V NOVÉM KOSTELE NA JIŽNÍCH SVAZÍCH.

Z OSLAV DEVADESÁTÝCH NAROZENIN P. JANA JEŘÁBKA (BLAHOPŘEJE P. ALOIS HURNÍK)

FESTIVAL POD VĚŽÍ

FESTIVAL MODERNÍ KŘESŤANSKÉ HUDBY

22. - 23. 9. 2007

ZLÍN - JIŽNÍ SVAHY PLOCHA PŘED KOSTELEM

SOBOTA 22. 9.

14:00 - 20:00 PŘEHLEDKOVÝ PROGRAM:

MRRK (CZ) SHINE (SK) MICHAEL (CZ) OREMUS (SK)
VOCATIV (CZ) BOŽÍ ŠRAMOT (SK) ELIATA (CZ)
ANDY & P. R. C. (SK)

20:00 KONCERT HOSTA FESTIVALU

RICHARD ČAŇÁKY A FBI (SK)

NEDĚLE 23. 9.

MŠE A BOHOSLUŽBY:

ZLÍN - JIŽNÍ SVAHY: SHINE + CHILAPSKÁ SCHOLA

ZLÍN: R. ČAŇÁKY A FBI OTROKOVICE: ANDY & P. R. C. + MRRK
FRYŠTÁK: BOŽÍ ŠRAMOT ŠTÍPA: VOCATIV
MALENOVICE: OREMUS EVANGELICKÝ KOSTEL: ELIATA

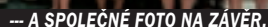
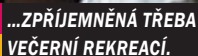
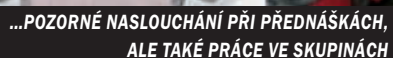
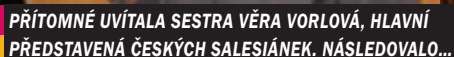
CELÝ FESTIVAL MŮŽETE SLEDOVAT PŘÍMÝM PŘENOSEM NA OBRAZOVKÁCH TV NOE

WWW.FESTIVALPODVĚZI.CZ VSTUP VOLNÝ

Evropské formační setkání sester salesiánek (FMA) hostila od 16. do 20. srpna letošního roku Praha. Na 130 řeholic se zamýšlelo na vlastní formaci a předávání salesiánského ducha mladým v současné době. Hlavními přednášejícími byli P. Amadeo Cencini a sestra Maria Americo, která má u salesiánek formaci „na starosti“.

Bankovní spojení: 168 44 021/0100, variabilní symbol 62